

Zörggett!

Minden reggel megjelenő független politikai napilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oluj-Kolozsvár, Calea Regele Ferdinand, 64-66 Telefonszám: 61

Előfizetési árak: Évente 300 lej, félévre 150 lej, negyedévre 75 lej, havonta 25 lej, egy hétre 6 lej

Első évfolyam — 90. szám

Vasarnap

Cluj-Kolozsvár, 1932 szept. 25

Fajárolók,

ha kevesen is, ha egyelőre minden harci bárd nélkül, porondra léptek ismét, mert a legközelebbi napokban, esetleg hetekben közigazgatási választások lesznek az ország egyes helyein.

Minket egész Erdély közigazgatása érdekel és minden törekvésünk az, hogy a magyarság úgy a városi tanácsokban, mint a községi képviselőtestületekben megfelelő arányszámmal legyen képviselve. Sajnos azonban kisebbségi sorsunk tizenkét éves küzdelmében gyakorlati tapasztalatunk azt mutatja, hogy a magyarság sem a városokban, sem a falvakban nem kapta meg azt az arányszámot, amely a testületek szellemi és technikai vezetésénél megillette volna. A magyarság egységét már igen sok tűzpróbának tették ki a különböző politikai pártok. Kartellek kartellek után keletkeztek és ezek az összefogások mindig azon alapultak, hogy ígérekkel sohasem volt szűkmarku egyik olyan párt sem, amelynek szüksége volt a magyarság szilárd, tömör és tántoríthatatlan egységére. A magyarságot azonban a pártok mindig becsapták.

Ez, ha kellemetlen is volt érzelmileg, a magyarság sohasem vette, csak pillanatnyilag zokon. Azonban most olyan jelenség kezd nehez gránátokkal bombázni a magyarság egységét, amelynek tendenciája átlátszó és sötét indokaival, alacsony fogásaival, a magyarsághoz méltatlan eszközökkel akarja nemcsak megbontani a magyarság egységét, de mint a székelőföldi választásoknál láttuk is, még testvérgyilkosságra is hajlandó. Ezekkel az akarnokokkal a magyarság mindegyik le fog számolni, úgy, mint a múltban láttuk és a jövőben látni fogjuk. A magyarság acélfalként áll a most bekövetkezendő közigazgatási választások tisztítótüzeiben.

Vigyázzon minden magyar választópolgár, hallgasson arra a becsületesen gondolkodó lelkére, hogy a magyarság egységét megbontani nemcsak bűn és árulás, hanem öngyilkosság is. Nemcsak fajtestvéreink árulója az, aki a magyarság ellen dolgozik, de önmagának is helyrehozhatatlan kárt okoz. A bekövetkezendő közigazgatási választásoknál minden magyar csak a magyarság listájára szavazhat.

Hétfőn ismét akasztanak Budapesten

A Malom-csárdai gyilkosság ügyében dönt a rögtönítélő bíróság

BUDAPEST. A pesthidegkuti Malom-csárdai gyilkosság ügyében, amelynek áldozatát, a csárdásnét már eltemették, tegnap újabb tanúk jelentkeztek, akik Éder József személyében felismerték azt a gyanús embert, akit a gyilkosság előtti hajnalon a csárda közelében levő erdőben láttak ólálkodni. Ezek

a tanúkon kívül még jelentkezett egy ember, aki látta, hogy Éder a gyilkosság előtti hajnalon a csárda előtt álldogált. A gyilkos mindezek ellenére konokul megmaradt tagadása mellett.

Az ügyben most a csendőrség befejezte a vizsgálatot és átadta a gyilkost a pestvidéki ügyészségnek,

ahol úgy döntöttek, hogy az ügy rögtönítélő bíróság elé tartozik.

A statáriális tárgyalás megtartását hétfőre tűzték ki és valószínű, hogy aznap már végre is hajtják rajta a rögtönítélő bíróság ítéletét, amely minden bizonynyal kötél általi halálbüntetést fog kiszabni.

Nem kell természetbeni segély a munkanélkülieknek

Országos sztrájkot hirdet a munkásság a munkanélküli segélyek állami rendezése érdekében

CLUJ-KOLOZSVÁR. A „Jörggett!” a munkanélküli segélyezés ügyében elsőnek indított akciót abban az irányban, hogy a munkanélküliek segélyezése ne a tavalyihoz hasonló szabálytalanságok és visszaélések megismétlésével, hanem a város hírnevének és társadalmi fejlettségének megfelelő szociális szempontok szerint történjék. Több ízben felhívtuk a kolozsvári városi időközi bizottság és a többi illetékes tényezők figyelmét a munkanélküli segélyezés kérdésének, a közelgő télre tekintettel, minél sügősebb és minél célszerűbb megoldására.

Akcióknak meg is volt az az eredménye, hogy a városi időközi bizottság a társadalmi értekezlet lefolytatása után dr. Peptea György tanácsos tervezete alapján szabályrendeletet dolgozott ki. Kolozsvár munkanélküli tábora a legfeszültebb várakozással figyeli ennek a városi szabályrendeletnek végleges döntését és miniszteri jóváhagyását. Reméli azonban, hogy a város a munkanélküliek jogos kívánsága szerint le fog mondani az eddig be nem vált természetbeni segélyeknek a tavalyi botrányokra emlékeztető rendszeréről.

A munkanélküli segélyezés kérdésével kapcsolatosan tegnap este az Építőmunkás Otthonban 14 munkásszervezet tartott gyűlést 97 szak-

szervezeti tag jelenlétével, akik a gyűlésen nagyfontosságú határozatokat hoztak. A résztvevő szakszervezetek válaszmánya azt a határozatot hozta, hogy ebben az évben a város munkanélküliei semmi körülmények között sem fogadnak el természetbeni segélyt,

hanem kizárólag csak pénzsegélyt. Továbbá még elhatározták, hogy átiratot küldenek a bukaresti munkásszövetség országos tanácsához és a szociáldemokrata párt kamarai csoportjához, hogy haladéktalanul

a legerélyesebb demarstól intézzék a kormányhoz a munkanélküliek segélyezése ügyében,

mert ha a kormány nem tesz lépéseket ebben az ügyben, úgy a munkásság el van szánva, hogy

országos általános sztrájkot proklamál s majd ezzel követeli ki a munkanélküliek jogos segélyezését.

A munkásság reméli, hogy ez az erélyes és sürgős akció sikerrel fog járni, mert ellenkező esetben az egész ország kereskedelmét és iparát megbénító sztrájkot kényszerülne proklamálni, ami aztán beláthatatlan következményekkel bírna úgy a kormányra, mint az ország lakosságára. Végére is a munkanélküliek segélyezése nemcsak a városi tanácsok dolga, hanem kifejezetten állami feladat.

Adóemelés fizetésleszállítással

BUCURESTI. A szenátus már megszavazta s a kamara is megszavazta Mironescu legújabb törvényjavaslatát, amelyet úgy akarnak alkalmazni, hogy

minden hónapban 20-án kiszámítják az egész hónapra várható állami jövedelmet s ennek arányában állapítanak meg a fizetéseket és nyugdíjakat.

Mironescu pénzügyminiszter ezenkívül a külföldi szakértők aján-

latára

újabb adóemelést is akar eszközölni.

Minthogy a szóbanforgó pénzügyi törvény szerint

a tisztviselői fizetések és nyugdíjak szeptember havára csak 60-70 százaléka lenne az eddiginek, a tisztviselők és nyugdíjasok körében a legnagyobb elkeseredést váltotta ki Mironescu javaslata.

Agyó, oroszán, majmok, körhinta és rulett!

Bucsuznak a sétatér nyári látványosságai

Rosszul ment a szerencsejátékosoknak, az állatsereglet sztár-oroszánja kimult, két majma megszökött, sok az adó és illeték, Kolozsváron csak a körhinta jóüzlet

CLUJ-KOLOZSVÁR. A sétatéri látványosságok végnapjaikat élik. Hétfőn felszedi sátorfáit a nagyszerű állatsereglet, a titokzatos bűvészbódé, a nagyvárosi mintájú körhinta, a nyerevényekkel kecsegtető szerencsejáték és megy vissza az egész Bukarestbe...

Bucsut akartunk venni Kolozsvár utolsó nyári szórakozóhelyétől és végigjártuk a sokatigéző sátrakat, beszédbe eredve a látványosságok vállalkozóival. Ez tegnap dél után történt s mi azt hittük, hogy a hétvégi munka után ember-ember hátán fog szorongani a sétatéri olcsó vurstli sátrai előtt. Bizony alig lézengett ott néhány ember, ezeknek is nagyrésze gyermek. Az egylejes rulett, a szerencsekerék, a karikadobáló és a többi látványosság pártolás hiányában nem működtek... Ja, a szerencse forgandó. Bukarestben bizonyára jobban ment a vállalkozóknak.

— Mennyi lehet a bevételük, direktor ur? — kérdeztem a szerencsejáték szerencsésnek hitt tulajdonosát.

— Bevétel? Örülünk, ha annyit keresünk, amennyit helypénz, adó, rendőrségi illeték, katonazene és egyéb kiadások fejében ki kell iznunk, illetve a közönségből ki kell iznunk. Mi egy hónapra béreltük ki a sétatéri helyet és közösen vállaltuk a kiadások fedezését. Fizettünk is 37 ezer lej városi adót, 28 ezer lej állami adót, 30 ezer lejt a katonazenéért és 6 ezer lejt a rendőrségi ellenőrzésért. Ezenkívül még a helyükről áttelepített régi látványosoknak is lelépési díjat fizettünk. Ezt a hatalmas összeget alig hoztuk be egy hónap alatt az egytől tíz lejig terjedő díjakból. Pláne az általános pénzte-

lenség miatt az utóbbi időben már leszállítottuk a 10 lejes díjakat 5 lejre. Azonkívül más bajok is történtek. Az állatseregletnek megdöglött a sztárja, a direkt Afrikából hozott öreg oroszánja, két majma pedig megszökött. Igaz, hogy a majmok köröztetését elrendelték, de ismerjük a körözések eredményét... Azonkívül nagy baj volt, hogy amit Brassóban kerestünk, azt Marosvásárhelyen ráfizettünk, mert ez a kedves erdélyi város még Kolozsvárnál is pénztelenebb... Tetszik látni, most sincs forgalom, pedig itt a szombat este...

— Hát a vasárnap?

— Hát holnap még utoljára lesz valami forgalom, de akkor sem mindnyájan keresünk, csakis a körhinta, aki a legjobb üzletet csinálta közöttünk. Egy vasárnap

megkeresett 15—20 ezer lejt is, pedig ő nem is romániai, hanem lengyel. Tudja Isten, a kolozsváriak nagyon szeretik a körhintát, pedig vasárnap csak egy percig lehet lökdösődni, mert angróba megy... Az állatseregletesnek két majmát kellett zálogba tennie és a Royal bűvészmaster is nagy bűvész lesz, ha ki tudja fizetni kolozsvári adósságait. És a szerencsejátékok? A leg-szerencsétlenebb üzletek...

Szomorúan vettem bucsut Kolozsvár nyári szórakozóhelyétől és meg sem kíséreltem egyik szerencsejátékot sem. Nekem sohasem volt szerencsém. Hopp, valaki kilopta a cigarettatárcámat... Na, nincsen igazam? És még panaszkodnak, hogy a sétatéri szórakozóhelyen nincs forgalom...

Dezmér község nyugalma végleg feldulta a földreform okozta pereskedés

CLUJ-KOLOZSVÁR. Évek óta ádáz harc folyik Dezmér község lakosai között egy kisajátított föld terület miatt, amit a falusiak vettek meg. A falu határában hatalmas területű föld van, ami évek hosszú során a község tulajdona volt. Ezt a földterületet 1921-ben a Szász testvérek megvették ötmillió-hatszáz ezer lejtért, de ezt a vásárt a falusiak nem ismerték el. Az agrárreform során az állam megsemmisítette és kisajátította az egész területet, amit pedig a község, mint jogos tulajdonát, adott el a Szász

testvéreknek.

Amikor az állam ezt a területet felosztotta, a falusiak közül egyik sem kapta azt a földet, amit az agrárreform előtt művelt, úgyhogy már évek óta összetűzések vannak a falu lakosai között. A községi képviselőtestület ügyvéd útján próbál rendet teremteni s ezért dr. Vertán ügyvéd a nevükben keresetet indított, hogy végleg rendezzék ezt a bonyolult kérdést, ami az egész Dezmér község nyugalma évek óta megzavarja.

Ostorozzák a korrupciót a parlamentben

BUCURESTI. A kamara tegnap délelőtti ülésén Lupu előadja, hogy Erdélyben husz helyen is talált befejezetlen hidakat. Ugy látszik, szándékosan hagyják ott ezeket, hogy az árvíz elvigye és akkor új hidakat építhessenek. Lupu ezután előadja, hogy

14 ezer nyugdíjas kereste fel őt a fővárosban és kérte közbenjárását, hogy kifizessék őket, de a pénzt eltékozzák, ezért nem jut a nyugdíjasoknak.

Ezután folytatták a vagyonellenőrzésről szóló törvényjavaslat vitáját.

Dr. Marton Ernő zsidópárti hang sulyozza, hogy a közéleti tisztesség nálunk annyira elfajult, hogy még a legörvényesebb és legigazságosabb dolgokat is csak bak-sis árán lehet elintézni.

A vagyonellenőrzési törvényt követnie kell egy korrupció elleni legszigorúbb törvénynek. A kamara délutáni ülésén Muth Gáspár németpárti kijelenti, hogy bátor kézzel kell hozzányulni a fekélyhez és gyorsított eljárással, statáriális büntetésekkel kell letörni a korrupciót. Popa Ádám nemzetiparasztpárti

javasolja, hogy

bővítsék ki a törvényt a részvénytársaságok igazgatósági tagjainak vagyonellenőrzésével, akik a rájuk bízott vagyon elvesztették, ők maguk azonban megzadagodtak.

Zelea Codreanu szerint a Vasgárda elsőnek kérte a halálbüntetést a korrupciós tisztviselőkre.

Angol-német megegyezés készül

GENF. Simon angol külügyi miniszter tegnap este felkereste Neurath báró német külügyminisztert, akivel két óra hosszat tanácskozott. Beavatott körökben úgy tudják, hogy az angol külügyi miniszter kompromisszumos tervet dolgozott ki.

PÁRIS. Franciaország külügyi miniszterénél a francia miniszterek megbeszélésre ültek össze. Ez alkalommal Herriot miniszterelnök részletes jelentést tett a genfi tárgyalásokról. A francia miniszterelnök informálta kollégáit, hogy mit végeztek az egyes hatalmak, hogy meggyőzzék Németországot arról, hogy az ő jelenléte szükséges a lezárulási konferencián. Majd hevesen megtámadta Hendersont, aki nek álláspontját a legszigorúbb bírálatban részesítette. Herriot szerint Hendersonnak nincs joga keresztülvinni azt az indítványt, hogy a lezárulási konferencia végrehajtóbizottságában tárgyalják a német demarsot, amit Franciaországhoz intézett, mert az ilyen ügyben a lezárulási konferenciának nincs joga határozni, hanem ez a lezárulási konferencia teljes ülése elé tartozik. Herriotnak Henderson elleni kirohanása óriási feltűnést keltett az egész világsajtóban, főleg azért, mert Anglia nyilvánosan a franciák pártjára állott.

FELFÜGGESZTIK A RÖGTÖNÍTŐ BÍRÓSÁGOKAT

BERLIN. A porosz tartománygyűlés tegnap elfogadta a hitleristák, kommunisták és szociáldemokraták azon indítványát, hogy a politikai foglyokat bocsássák szabadon és a rögtönítelő bíróságokat azonnal függeszessék fel és ezeknek az ítéleteit vizsgálják felül. A tartománygyűlés hosszas vitatkozás után elhatározta, hogy az indítványt nemcsak elfogadja, hanem azonnali hatállyal törvényerőre is emeli.

RÁDIÓ

VASÁRNAP, szeptember 25.
Bucuresti. 15: Gramofon. 18: Marcuzenekar. 20: Rádiógyetem. 20:40: Gramofon. 21: Simone c. zenés vigjáték.
Budapest. 12:50: Erzsébet királyné szobrának leleplezése. (Helyszíni közvetítés.) Majd a Mándits-szalonzeneke hangversenye. E hangverseny szünetében rádiókrónika. 16: Gramofon hangverseny. 17: A m. kir. földművelésügyi minisztérium rádióelőadásorozata. 17 ó. 45: Katonai indulók. Utána Harsányi Zolt előadása. 19:15: Cigányzene. 20 ó. 15: A Budapesti Hangverseny Zenekar hangversenye. 21:45: Sport- és I. verseny. eredmények. 22: Közvetítés a Fővárosi Operett színházról. „Mamolita”. Utána Rigó Jancsi és cigányzenekarának hangversenye, Vargha Imre énekszámaival.

MOZI

EDISON-MOZGÓ MŰSORA:

Ma és a következő napokon 3, 6 és 9 órakor: 2 németül beszélő filmesoda 26 felvonásban. I. Gyilkosság a Studióban, dráma. Gerda Maurussal II. Feleségem, a szélhámos, vigjáték Nagy Katóval. III. Palanca-no akrobata személyes fellépése. Helyárak: 10, 15, 20 lej.

Vasárnap délelőtti 11 órakor a világhírű Gold hipnotizőr oros tartja szenzációs szeánszát, ezenkívül bemutatásra kerül Medvepadászat a Kárpátokban című hangos, erdélyi felvételi film. Helyárak: 10, 15, 20 lej.

GOLF penge	Próbálja ki!	GOLF penge
Lerakat Kolozsvár részére:		
SOMOGYI		
CLUJ, Reg. Ferdinand No. 29.		
Vezérképviselő:		
GOLF penge	FRIEDMANN, ORADEA-N. VARAD Str. Avram Iancu 22.	GOLF penge

APRÓHIRDETÉSEK

SZAVANKÉNT 1 LEJ, VASTAGABB BETŰVEL SZEDVE 2 LEJ

FÉRFI vagy nő szállást kaphat Eperjes-ucca 30., utolsó ajtó.

ITALMÉRÉSSEL Restaurant-bodega belvárosban betegség miatt nagyon olcsón kiadó. Címeket a kiadóhivatalba kérem leadni.

GYERMEKTELEN házaspárnak bu-torozott szoba, konyha használatra kiadó. Cím a kiadóban.

EGY jömeneteli mészárszék 6 ezer lejtért azonnal átadó. Cím a kiadóban.

KAUCIÓKÉPES ÜZLETVEZETŐT keresek belvárosban levő, italméréssel ellátott bodega és étterembe. Leveleket „Betegség” jellegre a kiadóba kérek.

BEJÁRÓNÓ délelőtti iroda, privát lakás takarítására ajánlkozik. Rákóczi-ut 36. Házmasterné.

Elsőrangú hideg vacsorák, a BONYHAY hentesáruk

Strada. Memorandului 4.
DELICATESSE
Regele Ferdinand No. 16

HIREK

Naptár Szeptember 25. Róm. kath. Kleofás. Gellért. Prot. Edgar. Kleophas. Görög. Eufrosina. Izr. 24. Elul.

Vagyonellenőrzés.

— Hallotta? Nagyon szigorú lesz a vagyonellenőrzési törvény.
— Most már lehet, amikor nincs vagyon...

Francia humor.

— Kaphatnék vítriolt?
— Mennyit parancsol?
— Két személyre...

Éhségstrájk.

— Olvasta? Gandhi abbahagyja az éhségstrájkot.
— Milyen szerencsés. A kolozsvári munkanélküliek most kezdik...

— Időjárásjelentés. A budapesti meteorológiai intézet időjárásjelentése szerint derült idő várható, lényegtelen hőváltozással és reggeli köddel.

— Inspekciós gyógyszerárak. Lukács (Unió-uca), Minerva (Ferdinand király-ut), dr. Olaru (Str. Regina Maria.)

— Nem tűnt el a bélyeghamisító Fischer Sándor. A Kolozsvárra hozott bélyeghamisítók ügyében az a feltűnést keltő hír látott napvilágot, hogy a bélyeghamisítási panamának értelmi szerzője, Fischer Sándor, nincs a letartóztatottak között. A valóság az, hogy Fischer Sándor még mindig a kolozsvári ügyészség foglya. Barbateiu vizsgálóbíró tegnap látogatási engedélyt adott a foglyok hozzátartozóinak. A vizsgálóbírói kihallgatás még a mai napig sem vehette kezdetét, mivel a bélyeghamisítási ügy aktái még nem érkeztek meg Kolozsvárra.

— Szovjet-Oroszország elismeri Mandzsuriát függetlenségét. Mandzsuriát állam külügyminisztere kijelentette, hogy a japán-orosz barátság a legjobb úton halad. Kuei-Hung-Ping a szovjetkormány vizuálával Moszkvába érkezett, mint a japán kormány meghatalmazott minisztere. Ugyanekkor az orosz kormány is nagykövetet fog kinevezni Vladivosztokba. E kinevezésekkel kapcsolatosan biztosra veszik, hogy a szovjetkormány el fogja ismerni Mandzsuriát függetlenségét.

— Papen Hitlerékkal indul a választásokra. Németországban már megkezdődtek a különböző politikai pártok között a tárgyalások. Papen a kormány nevében ki akarja békíteni az utolsó választásokon ellenségeivé lett hitleristákat. A kancellárnak az a terve, hogy a nemsokára megkezdődő választási harcokban a centumpárttal és a hitleristákkal induljon. Papen ezzel azt akarja elérni, hogy a választásokon mindenképpen abszolút többséget biztosítson magának, különösen pedig arra igyekszik, hogy egy kialakulóban levő erős ellenzéki pártnak a bejutását megakadályozza.

— Megkezdik a magyar-osztrák kereskedelmi szerződés tárgyalásait. A magyar-osztrák kereskedelmi szerződés-tárgyalások a jövő hét folyamán ismét megkezdődnek.

Holnap kezdődik a „Jóreggelt!” nyereményszelvényeinek beváltása

Holnap, hétfőn reggel veszi kezdetét a „Jóreggelt!” ingyenes sorsolási akciója nyereményszelvényeinek a beváltása.

A szelvény beváltása hétfő reggeltől csütörtök déli 1 óráig tart.

A szelvények ellenében kiadódhatunk (Calea Regele Ferdinand, volt Ferenc József-ut 64—66.) a hivatalos órák alatt minden további nélkül adja ki a nyereményszámokat, míg

csütörtökön este 6 órakor tartjuk meg sorsolásunkat.

A sorsolás nyilvános lesz s azon bármelyik olvasónk megjelenhetik és ellenőrizheti annak lefolyását. A sorsolás eredményét péntek reggeli számunkban közöljük, amikor is a nyertesek jelentkezhetnek nyereménytárgyaik átvétele végett.

A nyereménytárgyak a két legjobb hírnevű kolozsvári cégtől, a Moskovits és Társa edényüzletből (Főpostával szemben), valamint a Sport-áruházból (Unió-uca 4.)

kerülnek ki. Az egyik cég évtizedes multijával foglal el vezető szerepet

Kolozsvár kereskedelmi életében, míg a másik cég rövid multjának ellenére, szolid áraival szerezte meg a vásárló közönség rokonszenvét és hírnev dolgában máris vetélkedik a híresebb kolozsvári kereskedésekkel. A nyereménytárgyak összeállításánál úgy a Moskovits-cég, mint a Sport-áruház, igyekezett áruaktárából a leghasznosabb és legpraktikusabb tárgyak kiválasztásával értékessé tenni nyereményakciónkat.

Látva azt a nagy érdeklődést, amelyet nyereményakciónk olvasóink körében kiváltott, kiadódhatunk elhatározta, hogy

október 2-i kezdettel megkezdjük második nyereményakciónkat is,

amelyen a „Jóreggelt!” újra praktikus és közszükségleti tárgyakat sorsol ki s előreláthatólag alkalmunk lesz a nyereménytárgyak között a legfontosabb házi szükségleteket,

zsírt és egyéb élelmiszer-cikkeket

is szerepeltetni.

Károly király Konstancában fogadta az angol hajóraj tisztjeit

BUCURESTI. Vajda miniszterelnök Tilea alminiszterrel együtt ma reggel 7 órakor Konstancába érkezett. Nyolc órakor futott be az udvari vonat. A királyt az angol hadihajók 21 ágyulövessel üdvözölték. 10 órakor az uralkodó a miniszterek társaságában a Regele Ferdinand hajón

fogadta az angol hajóraj tisztjeit,

akiket Tottenham admirális vezetett.

Délben a román hajón diszebed volt az angol tisztek tiszteletére. Délután 4 órakor Károly király meglátogatta az angol hadihajókat.

— A legerélyesebb eszközökkel igyekeznek letörni a bukaresti péksztrájkot. A hatóságok a bukaresti péksztrájkot a legerélyesebb eszközökkel igyekeznek leverni. Bukarest kenyérrel való ellátása biztosítva van, mert a katonai pékségek hat lejes barnakenyeret elegendő mennyiségben állítanak elő. Azokat a pékeket, akik üzletüket bezárták, pénzbüntetéssel sújtják, míg azoknak a pékeknek, akik kisebb sulyu kenyereket sütöttek, kenyérkészletét elkobozták és a szegények között osztották ki.

— Új irányt vesz a német külpolitika. Hindenburg elnök ma aláírta Hoesch párisi német nagykövetnek külügyminiszterre való kinevezését Neurath utódául. Neurath volt külügyminisztert saját kivánságára londoni nagykövetnek nevezték ki. Hoesch helyébe Köster államtitkárt küldték Párisba. Schubert volt római követet Belgrádba nevezték ki. A német politikai körökben a kinevezések, de különösen Hoeschnek birodalmi külügyminiszterre való kinevezése óriási szenzációt keltett. Valószínűnek tartják, hogy ezáltal Németország külpolitikai tájékozódása teljesen irányt fog változtatni.

— Malac — mint esecsemő. Az osztrák csempészeknek igen keresett portékája a malac, mivel az alig 3—4 pengős malacokat 15—20 sillingért tudják értékesíteni Ausztriában. Agyafurt turpissággal játszik ki a pénzügyőreiket. Ugyanis a malacot alkohollal leitatják. Amikor a malac már mély álomba merült, bepölyázzák, fejére főkötőt kötnek és mint csecsemőt, ölben viszik a vonaton vagy akár a legforgalmasabb utvonalon.

— Cigány színház. A közeljövőben Leningrádon cigány színház nyílik meg, amelynek valamennyi művésze és művésznője cigány származású. A legelső színre kerülő darab címe: „Élet a sátorokcsiban” lesz.

— Elrontott gyomor, bélzavarok, émelygés, kellemetlen szájíz, homlokfájás, láz, székszorulás, hányás vagy hasmenés eseteinél már egy pohár természetes „Ferenc József” keserűviz gyorsan, biztosan és kellemesen hat. A gyakorlati orvostudomány igazolja, hogy a Ferenc József víz használata a sok evés és ivás káros következményeinél igazán jótéteménynek bizonyul. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— Ismét a törvényszék előtt van az EMKE alapszabályainak ügye. Az EMKE alapszabályai elismerés végett ismét a kolozsvári törvényszék előtt vannak és a Puscariu—Linzmayr tanács foglalkozik velük, miután a semmitőszék az ügyet újból való döntés végett vissza utalta. Az alapszabály ama pontját, hogy az Egyesület tagjai csak magyar nemzetiségűek lehetnek, a semmitőszék kifogásolta. A törvényszék akadályokat nem támaszt a jogi személyiség elismeréséhez azonos esetben, ha az alapszabályból a kérdéses szakaszok kimaradnak. Ez ügyben a rövid időn belül összehívandó EMKE rendkívüli közgyűlése fog dönteni.

SPORT

Vasárnapi sportprogram. Ma ismét a Nemzeti Bajnokság mérkőzései felé fordul az ország sportköreinek figyelme. A legnagyobb érdeklődést a Kolozsváron lejátásra kerülő Universitatea—NAC mérkőzés képezi, amely egyúttal válogató mérkőzés lesz az október 2-iki lengyel—román mérkőzésre. A NAC a már közölt felállásban játszik, míg az Universitatea a következő csapattal áll fel: Sepsi, Jan-kovici, Sfera, Stefanescu, Gain, David, Tabac, Stonojev dr., Sepi, Ploesteanu, Surlasiu. A mérkőzésre 400 főnyi drukker érkezik Nagyváradról. A Románia a Crisana ellen játszik Nagyváradon. Gyulafehérváron Nagyszében—Gyulafehérvár válogatott mérkőzés lesz. A Ripensia Nagyszébenben játszik az ottani Saoimii csapatával. A magyar labdarugó bajnokságban a következő mérkőzések lesznek: Ferencváros—Budai „11”, Ujpest—Bocskay, Hungária—Soroksár, III. ker. —Szeged FC, Attila—Kispest, Somogy—Nemzeti.

TEKÉZŐ SPORT

A vasárnapi versenyeken változás állott be. Az Avram Iancu helyett a Fortuna—Mured mérkőzés lesz a Talpas-pályán este 8 órai kezdettel. Az egésznapos ünnepélyen a Mured dalárda fog szerepelni. — Hétfőn: Az Orosz-pályán a Solid—Vasas barátságos mérkőzés lesz.

A közönség panaszai

Egyik kolozsvári olvasónk több hasonlósorsu társa nevében küldte be az alábbi panaszt:

Amióta a nyilvános házakat bezárták, a prostituált nők ellepték a magánlakásokat. Valamikor jobb napokat látott családok arra kényserültek, hogy nyomorúságos kis lakásukat megosszák a prostituáltakkal. Hiába, nincs kereset, valamiből élni kell, lakbért fizetni kell. A lakásmegosztás keserűségét még eltűrjük valahogy, de nem hagyhatjuk szó nélkül a prostituált nők lelkiismeretlenségét, amelyet szálásadóikkal szemben követnek el. Több esetben fordult már elő, hogy a prostituált nők egyszerűen megléptek szállásadójuktól, maguk után hagyva egy csomó adósságot. A szállásadó ilyen esetben teljesen tehetetlenül áll. A kosztjával, lakbérével, mosással adósságban maradt prostituált nőt nem lehet megtalálni. Talán kellene valamilyen megoldást találni arra, hogy az ehhez hasonló esetek ne történjenek meg, annál is inkább, mert a magánlakásokká átvedlett közös helyiségükben most is pontosan és előre fizetik a szerencsétlen nők magas lakbérüket és egyéb tartozásaikat.

Jó lenne, ha a hatóságok felfigyelnének erre a közérdekű panaszra és a prostitúció megszervezésével kapcsolatosan intézkednének a szegény lakáskiadónők sérelmeinek orvoslásáról és a hasonló esetek megszüntetéséről.

Erdődi Mária: Kis prímás

Regény két kötetben. Ára 160 Lej. A kitűnő ifjúsági regény, minden magyar leánynak hasznos és élvezetes olvasmányt nyújt. Mengrendőmető a „Jóreggelt!” és „Jóreggelt!” kiadójának.

Egy rejtélyes

párisi bűntett

Eredeti francia
bűnügyi regény

(55)

Szegény nő.

A szerencsétlenség kéréseket hitelező, mely mindig megjelent... Meg is jelent.

A légyott.

Az 189. évi március vége felé járt.

Bonaparte Napoleon Lajos, a francia köztársaság elnöke volt, amikor az oráni katonai körök, három „paraszt”-tal kezdtek foglalkozni, kik nemrég érkeztek meg Franciaországból és a Poët fogadóba szálltak.

Az egyik még fiatal volt és „ajánlatos” külsejű, teljes körszakállal és Monori algrófnak nevezte magát.

A másik idősebb volt.

Hosszu és tulságosan „táplált” bajusza őszülni kezdett.

Tartása, járása, ruházata elárulta azt a bizonyos valamit, mi a polgári ruhába öltözött tisztet megkülönbözteti.

A fogadóban Kondor Győző név alatt volt beírva.

Ez a két ur rendjeles volt.

A harmadik, szerényebb a többinél, sokkal nehezebben volt kiismerhető.

Kurta és zömök, piros arcu, kopasz és közönséges, mit az óralánc, amely oldalát verdeste és a gyűrűk, melyek száraz ujjait környezték, még jobban kiemelt.

A másik kettő, ámbár nem volt még annyira idős, Kótai apónak nevezte.

Ez a három ember hangosan hirdette mindenütt és minden alkalomkor, hogy azért jöttek Afrikába, hogy nagyban üzzék a földművelést.

Ez különben könnyen meg lehetett.

Azonban eljárásuk meghazudtolta állításukat.

Nem a gyarmatosokat, nem is a majorosokat, hanem majdnem kizárólag a katonákat keresték.

Mihelyt beesteledett, hogy a legnagyobb óvatossággal tisztek mentek hozzájuk, kiknek állomáshelyük távol volt, például: Mers-el-Kebir, Cozzew, Sidi-bel-Abbésba.

Ők is mindig jártak-keltek, majd gyalog, majd kocsin, meglátogatták a katonai állomásokat és néha két-három napig maradtak Mortoganemben vagy Mascaranban.

Pénzben nem szenvedtek hiányt.

Kótai apó zsebei még mindig úgy hangzottak, mint a falu harangja a sok pénztől.

Nagyba vitték, külön étkeztek és se a bordeauxit, se a pezsgőt nem kimélték.

— Ezek a fiatalok nyugtalanítanak — mondta egy estén Delorge parancsnok nejének. — Mintha csak toborzási ügynökök lennének. De hát kit akarnak toborzani a gyarmatba? Ki részére? Minek?

(Folytatjuk)

Budapesten minden negyedik ember nyomorog

Dante poklának jelenetei ujultak ki a munkanélküliség és nyomor miatt a magyar fővárosban

BUDAPEST. Tegnap este gyűlésre gyűltek össze Budapesten a református egyházmegye lelkészei és presbiterei, hogy a téli nyomorenyhitési feladatokról tanácskozzanak. A gyűlés megállapította, hogy Budapesten a tavaly befolyt harmincmillió pengő inségadóból csak hatmillió fordítottak a fővárosi nyomorenyhitésre. Majd a gyűlés a főváros tavalyi nyomorakciót ismertette. A statisztika szerint

72 ezer család, tehát körülbelül 25 ezer lélek csakis a főváros segítségére számíthatott

a múlt télen. Személyenként és naponként átlag 13 fillér (körülbelül 3 lej) lehetett az egyéni segély. Az idén

még növekedett a nyomor és munkanélküliség

s így a fővárosnak még többet kell a munkanélküliekre kiadni.

Egyik lelkész, aki hivatalból a nyomorgók dolgaival foglalkozik, a következőket mondotta:

— Egész nyugodtan állíthatom, hogy valóságos

Dante poklának a jelenetei ujulnak majd még télen a pesti utcákon és házakban.

Negyedmillió ember:

minden negyedik budapesti lakos nyomorog

itt a városban és gondoljuk el, hogy mit szenved egyenként ez a negyedmillió lélek.

— Láttam

anyákat, akik félőrülten a földre dobták gyermeküket és rátapostak.

Valóságos borzadály nézni, hogy

mi megy végbe a piaci szemetesládánál. A munkanélküliek sorba állanak, hogy

a szemetesládákban levő rothadó gyümölcsökhöz és egyéb piaci hulladékokhoz

tudjanak hozzájutni.

Bennünket, erdélyi magyarokat is megdöbbent és elszomorít a budapesti nyomor sötét képe, de ismételtén feltör a kolozsvári közelgő téli nyomor előrelátható rémképe is, amit a munkanélküliség fog okozni ebben a gazdaságilag agyon-sújtott városban. Ideje lenne, hogy az illetékes hatóságok végre rendezzék már ezt az egyre jobban vajudó társadalmi kérdést. Reméljük, hogy Kolozsváron nem fog a borzalmas téli nyomor olyan Dante poklához hasonlítható képet festeni, mint Budapesten.

Többől lemetszette fejét a vonat egy huszéves leánynak

KIRÁLYHALOM. Frank Irén 20 éves leány tegnap délután Kíssor és Királyhalom között

a teljes sebességgel száguldó vonat elé vetette magát.

Mire a mozdonyvezető lefékezte a vonatot, ez

a holttestet hosszú távolságon vonszolta maga után és mint-

egy nyolevan darabra hasította. Többől lemetszett feje messze gurult

a töltés melletti árokba. A nyomozás megállapította, hogy a leányt, aki hat hónapja teherben volt, nevelőanyja be akarta vinni a városba orvosi vizsgálatra. A leány féltelmében és szegénységben követte el az öngyilkosságot.

Bethlen csütörtökre várja a magyar kormányválság megoldását

BUDAPEST. A magyar kormányválság megoldásáról gróf Bethlen István, Almásy László és báró Wlassics Gyula kihallgatása után sem lehet szó mindaddig, amíg Horthy Miklós kormányzó a többi pártvezéreket ki nem hallgatja.

Bethlen az egységespártban kihallgatásával kapcsolatosan kijelentette, hogy a kormányt nem csak a belpolitikai helyzetéről tájékoztatta, hanem részletesen kiterjeszkedett azokra a magyar szempontból fontos külpolitikai kérdésekre is, amelyeknek megoldása legközelebb a különböző nemzetközi tanácskozások során szönyegre kerül és amelyeknek

sikeres megoldása az országnak elsőrendű fontosságu érdeke.

Feltétlenül szükségesnek tartom,

hogy ezeknek a tanácskozásoknak során olyan kormány képviselje Magyarországot, amely alkotmányos többségre támaszkodik s így

ez a kormány az egységespárttal szoros harmóniában alakuljon meg és működjék.

Bethlen még kijelentette, hogy **személyi kérdések még nem kerültek s nem is kerülhetnek szóba.**

Hir szerint gróf Bethlen István a kormányzónak hat nevet ajánlott és pedig: Gömbös Gyulát, Ráday Gedeont, Keresztes-Fischert, gróf Klebelsberg Kunót, Puky Endrét és Kállay Miklóst. Hir szerint mégis Bethlen designálása végleges és Bethlen a kabinet megalakítására vonatkozó tárgyalásokat bizalmasan már meg is kezdte.

Rémületében elvesztette látását egy urileány, akit a detektívek tévedésből kerestek

BUDAPEST. Spitz Olga nagyváradi urileány határátlépési igazolvánnyal rokonai meglátogatására Budapestre utazott. Megérkezése után pár napra Spitz Olgát

detektívek keresték, mert állítólag iratai nem voltak rendben.

Mig Spitz Olga a szomszédszobába ment, addig a rokonai tárgyaltak a

detektívekkel, amiből kitűnt, hogy tévedés történt, mert nem azonos a keresett Spitz nevű leánnyal.

Amikor azt az urileány tudomására akarták hozni, hogy az ügy simán elintézészt nyert, meglepődve tapasztalták, hogy valószínűleg **az ijedtség hatása alatt Spitz Olga teljesen elvesztette a látását.**

Azonmal kórházba szállították, azonban az orvosok az esettel szemben tehetetlenek.

Gandhi kiáltványt intézett az angol és amerikai néphez a szabadságért

POONA. Tegnap délután a hindu vezető osztályok és a „páriák” között sikerült a végleges megegyezés, minek következtében most már biztosra veszik, hogy Gandhi, a hindu nép „szentje” félbeszakítja éhségsztrájkját. A megegyezést bemutatták Gandhinak, aki azt mondotta, hogy ő megesküdött, hogy a sztrájkot addig folytatja, amíg meghal, ha nem kap teljes elégtételt. Majd egy kiáltványt tett közzé, amelyet az angol és amerikai népek címéz.

BOMBAY. Az indiai kasztok közötti tárgyalások végre eredményre jutottak és megegyezés jött létre. Még tegnap táviratilag közölték MacDonalddal a megegyezés szövegét, amire a jóváhagyó válasz legkésőbb hétfőn megérkezik, amikor Gandhi, kijelentése szerint, az éhségsztrájkot meg fogja szüntetni. Gandhi az éhség következtében nagyon legyengült, alig tud beszélni, vizet is nagynehezen tud inni.

NEWYORK. Patel, az indiai nemzetgyűlés elnöke tegnap Newyorkba érkezett és a lapok képviselői előtt kijelentette: „Ha Gandhi meghal, az angoloknak nem lesz biztos életük Indiában.”

Nyaralásból hazatérők első útja CZINK-hez vezet, hogy ruháit kevés pénzért rendbe tegye

Szerkesztésért és kiadásért felel: Mayer Antal.

Nyomatott MAYER könyvnyomdájában, Cluj-Kolozsár, Calea Regele Ferdinand 64-66. Telefon 61.